C/2026/1812

20.3.2026

NEUVOSTON SUOSITUS

annettu 10 päivänä maaliskuuta 2026,

Irlannin kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä

(C/2026/1812)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 ja erityisesti sen 17 artiklan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

(1) EU:n talouden ohjausjärjestelmällä ([1]) pyritään edistämään tervettä ja kestävää julkista taloutta sekä kestävää ja osallistavaa kasvua ja resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäisemään liialliset julkisen talouden alijäämät. Sillä myös edistetään jäsenvaltioiden sitoutumista ja painotetaan enemmän keskipitkää aikaväliä, mihin yhdistyy vaikuttavampi ja johdonmukaisempi sääntöjen noudattamisen valvonta.

(2) Kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat, jotka jäsenvaltiot toimittavat neuvostolle ja komissiolle, ovat uuden talouden ohjausjärjestelmän keskiössä. Suunnitelmilla on määrä saavuttaa seuraavat kaksi tavoitetta: i) on varmistettava, että julkinen velka on sopeutuskauden loppuun mennessä uskottavasti lasku-uralla tai pysyy maltillisella tasolla ja että julkisen talouden alijäämä saadaan keskipitkällä aikavälillä laskettua alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen ja pidettyä sen alapuolella, ja ii) on varmistettava sellaisten uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä määritettyihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään EU:n yhteisiä painopisteitä. Tätä varten kussakin suunnitelmassa on määrä esittää nettomenojen ([2]) enimmäiskasvuprosentteja koskeva keskipitkän aikavälin sitoumus, joka käytännössä asettaa budjettirajoitteen neljän tai viiden vuoden pituiseksi suunnitelman voimassaoloajaksi (jäsenvaltion vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen). Lisäksi suunnitelmassa on määrä selostaa, miten jäsenvaltio varmistaa sellaisten uudistusten ja investointien toteuttamisen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson ja erityisesti maakohtaisten suositusten yhteydessä (makrotalouden epätasapainomenettelyyn liittyvät suositukset mukaan lukien) yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja miten kyseinen jäsenvaltio aikoo edistää unionin yhteisiä painopisteitä. Julkisen talouden sopeutuskausi kestää neljä vuotta, ja sitä voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden, joka täyttää asetuksessa (EU) 2024/1263 säädetyt kriteerit.

(3) Suunnitelman toimittamisen jälkeen komission on määrä arvioida, täyttääkö se asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) ja neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklassa määritellyt nettomenot eli julkiset menot ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

(4) Neuvoston on määrä antaa komission suosituksesta suositus, jolla asetetaan kyseisen jäsenvaltion nettomenopolun enimmäiskasvuprosentit ja tarvittaessa hyväksytään julkisen talouden sopeutuskauden pidentämisen perustana oleva uudistus- ja investointisitoumusten kokonaisuus.

ASIAAN LIITTYVÄT PROSESSIT, MUKAAN LUKIEN AIEMMIN SUOSITELTU NETTOMENOPOLKU JA SEN ARVIOINTI

(5) Irlanti toimitti kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelmansa 15 päivänä lokakuuta 2024. Suunnitelma kattaa vuodet 2025–2029. Neuvosto antoi 21 päivänä tammikuuta 2025 suosituksen lokakuussa 2024 esitetyn suunnitelman hyväksymisestä ([3]). Kun arvioidaan, miten vaatimuksia on noudatettu vuonna 2025, 21 päivänä tammikuuta 2025 annetussa neuvoston suosituksessa vahvistettu nettomenojen enimmäiskasvuprosentti on edelleen merkityksellinen. Komissio arvioi vaatimusten noudattamista toteutumatietojen perusteella talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevään 2026 paketin yhteydessä.

(6) Komissio julkaisi 25 päivänä marraskuuta 2025 osana talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson syksyn 2025 pakettia tuoreimman arvionsa siitä, noudattaako Irlanti neuvoston tammikuussa 2025 suosittamia nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja. ([4]) Komission arvioiden mukaan Irlannin nettomenojen kasvu ylitti vuonna 2025 suositellun enimmäistason. Odotettu poikkeama olisi 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kun vuosia 2024 ja 2025 tarkasteltiin yhdessä, myös nettomenojen kumulatiivisen kasvun ennakoitiin ylittävän suositetun enimmäiskasvun. Poikkeama olisi kuitenkin pienempi eli 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(7) Arvioinnissa otettiin huomioon Irlannin 15 päivänä lokakuuta 2025 toimittama vuoden 2026 alustava talousarviosuunnitelma. Komissio antoi alustavasta talousarviosuunnitelmasta lausunnon 25 päivänä marraskuuta 2025 ([5]). Komissio katsoi, että Irlannin alustavassa talousarviosuunnitelmassa noudatettiin vakaus- ja kasvusopimuksessa vahvistettuja finanssipolitiikan velvoitteita. Julkisen talouden rahoitusaseman ennakoitiin olevan vuonna 2026 ylijäämäinen, mikä edistäisi julkisen talouden velan supistumista suhteessa BKT:hen. Samalla komission lausunnossa pantiin merkille edellä kuvattu poikkeaminen nettomenojen enimmäiskasvuprosentista, joka oli vahvistettu 21 päivänä tammikuuta 2025 annetussa neuvoston suosituksessa, ja tähän liittyvät riskit.

(8) Neuvosto antoi 8 päivänä heinäkuuta 2025 Irlannille eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä useita maakohtaisia suosituksia ([6]).

IRLANNIN KANSALLISTA KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN FINANSSIPOLIITTIS-RAKENTEELLISTA SUUNNITELMAA KOSKEVIA NÄKÖKOHTIA

(9) Asetuksen (EU) 2024/1263 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos jäsenvaltion hallitus on nimetty äskettäin, se saa toimittaa tarkistetun keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman. Marraskuussa 2024 pidettyjen parlamenttivaalien jälkeen muodostettiin uusi hallitus 23 päivänä tammikuuta 2025. Irlanti toimitti 9 päivänä tammikuuta 2026 neuvostolle ja komissiolle tarkistetun kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelmansa, jäljempänä 'suunnitelma'. Suunnitelma kattaa vuodet 2026–2030.

([3]) Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä tammikuuta 2025, Irlannin keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisen suunnitelman hyväksymisestä (EUVL C/2025/667, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/667/oj).
([4]) Komission tiedonanto *Talouden ohjausjärjestelmän huomioiminen kansallisessa finanssipolitiikassa*, 25.11.2025 (COM(2025) 951 final).
([5]) Komission lausunto Irlannin alustavasta talousarviosuunnitelmasta, 25.11.2025 (C(2025)9059 final).
([6]) Neuvoston suositus Irlannin talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta (EUVL C/2025/3981, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3981/oj).

Tammikuussa 2026 toimitettua suunnitelmaa edeltänyt prosessi

(10) Irlanti oli oikeutettu saamaan teknisiä tietoja ([7]) komissiolta, mutta se ei pyytänyt niitä. Komissio toimitti asetuksen (EU) 2024/1263 johdanto-osan 25 kappaleessa tarkoitetussa keskipitkän aikavälin julkista velkaa koskevassa komission ennustekehyksessä käytetyt tärkeimmät lähtöolosuhteet ja taustaoletukset ([8]) Irlannille 19 päivänä joulukuuta 2025 ja julkaisi ne 12 päivänä tammikuuta 2026 ([9]).

(11) Irlanti ja komissio kävivät loka-joulukuussa 2025 teknisen vuoropuhelun asetuksen (EU) 2024/1263 12 artiklaa noudattaen. Teknisen vuoropuhelun keskiössä olivat Irlannin kaavailemat nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ja niiden taustaoletukset sekä sellaisten kaavailtujen uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä eli oikeudenmukaista ja vihreää digitaalista siirtymää, yhteiskunnan ja talouden resilienssiä, energiaturvallisuutta ja puolustusvoimavarojen kehittämistä.

(12) Irlannin suunnitelmaan sisältyvien tietojen mukaan Irlanti toteutti kesäkuussa 2025 asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklan 3 kohtaa noudattaen kansalaisyhteiskunnan, työmarkkinaosapuolten, alueellisten viranomaisten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisen. Irlannin suunnitelmassaan toimittamien tietojen mukaan maan hallitus järjesti kansallisen taloudellisen vuoropuhelun (National Economic Dialogue, NED). Kyseessä on vuotuinen tapahtuma, jossa sidosryhmät voivat keskustella hallituksen kanssa taloudellisista ja sosiaalisista painopisteistä. Vuoden 2025 NED-tapahtumassa käydyissä keskusteluissa käsiteltiin julkisen talouden keskipitkän aikavälin suunnittelua osana tarkistetun EU:n finanssipoliittisen kehyksen mukaisia Irlannin velvoitteita.

(13) Irlannin finanssipoliittinen neuvoa-antava toimikunta (IFAC) on antanut lausunnon suunnitelman nettomenopolun perustana olevista makrotalouden ennusteesta ja makrotaloudellisista oletuksista. Suunnitelma perustuu vuoden 2026 kansallisen talousarvion perustana oleviin, vuodet 2025–2030 kattaviin makrotalouden ennusteisiin, jotka IFAC hyväksyi 26 päivänä syyskuuta 2025. IFAC oli tyytyväinen siihen, että ennusteet olivat ”hyväksyttävällä vaihteluvälillä”.

(14) Hallitus hyväksyi suunnitelman 19 päivänä joulukuuta 2025, ja se toimitettiin kansalliselle parlamentille 9 päivänä tammikuuta 2026.

YHTEENVETO SUUNNITELMASTA JA KOMISSION ARVIO SIITÄ

(15) Komissio on arvioinut tammikuussa 2026 esitetyn suunnitelman asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklaa noudattaen seuraavasti:

([7]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan mukaan *’teknisillä tiedoilla’ tarkoitetaan komission niille jäsenvaltioille ennen kansallisten keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisten suunnitelmien laatimista pyynnöstä esittämää ohjausta, joiden julkinen velka suhteessa BKT:hen on alle 60 prosenttia tai joiden julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on alle 3 prosenttia.*

([8]) https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/3b78cf93-fed7-419c-bb9a-ed6b74913733_en?filename=Commission_prior_guidance-2025-ireland_en.pdf.

([9]) Tärkeimmät lähtöolosuhteet ja taustaoletukset ovat komission velkakestävyysraportissa (*Debt Sustainability Monitor 2023*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) kuvatun menetelmän mukaisia. Niiden perustana on Euroopan komission syksyn 2025 talousennuste ja sen vuoteen 2033 asti ulottuva keskipitkän aikavälin pidennys. Pitkän aikavälin BKT:n kasvu ja ikääntymisestä aiheutuvat kustannukset ovat komission ja neuvoston yhteisen ikääntymisraportin (*2024 Ageing Report*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en) mukaisia.

Tausta: makrotalouden ja julkisen talouden tilanne ja näkymät

(16) Irlannin reaalinen BKT kasvoi 2,6 prosenttia vuonna 2024, mikä johtui viennin kasvusta lähinnä tietyillä monikansallisten yritysten hallitsemilla aloilla. Euroopan komission syksyn 2025 talousennusteessa talouden odotetaan kasvaneen 10,7 prosenttia vuonna 2025 vahvan lääkeviennin ansiosta, missä osin näkyy etupainotteisuus ennen Yhdysvaltojen tullipolitiikan odotettuja muutoksia. Muokatun kotimaisen kysynnän, joka kuvaa paremmin Irlannin kotimaista talouden toimeliaisuutta, odotetaan kasvaneen 3,4 prosenttia. Vuonna 2026 reaalisen BKT:n odotetaan kasvavan 0,2 prosenttia. Kasvuun vaikuttaa negatiivisesti vuoden 2025 etupainotteisuuden tasaantuminen, mutta sitä tukee palvelujen viennin ja kotimaisen kysynnän kasvu. Vuonna 2027 reaalisen BKT:n odotetaan kasvavan 2,9 prosenttia, mikä johtuu niin viennin kuin kotimaisen kysynnän positiivisesta vaikutuksesta. Irlannin potentiaalisen BKT:n kasvun odotetaan ennustekaudella (2025–2027) supistuvan vähitellen niin, että vuonna 2027 se on 3,5 prosenttia, kun se vuonna 2025 oli 4,5 prosenttia. Tämä johtuu pääasiassa työllisyyden heikentävästä vaikutuksesta. Työttömyysaste oli 4,3 prosenttia vuonna 2024. Euroopan komission syksyn 2025 talousennusteen mukaan se oli 4,6 prosenttia vuonna 2025 ja sen ennakoidaan olevan 4,7 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Inflaation (BKT-deflaattorin), joka vuonna 2024 oli 4,5 prosenttia, arvioidaan hidastuneen 2,1 prosenttiin vuonna 2025, ja sen ennakoidaan hidastuvan 2,0 prosenttiin vuonna 2026 ja 1,8 prosenttiin vuonna 2027.

(17) Julkisen talouden kehityksestä voidaan todeta, että vuonna 2024 Irlannin julkisen talouden ylijäämä oli 4,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Euroopan komission syksyn 2025 talousennusteen mukaan ylijäämä supistui 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025 ja sen ennakoidaan supistuvan edelleen 1,0 prosenttiin vuonna 2026 ja politiikan säilyessä muuttumattomana 0,8 prosenttiin vuonna 2027. Euroopan komission syksyn 2025 talousennusteessa otetaan huomioon Irlannin vuoden 2026 talousarvioesitys, jonka hallitus antoi lokakuussa 2025 ja jonka kansallinen parlamentti on sittemmin hyväksynyt. Julkinen velka oli vuoden 2024 lopussa 38,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Euroopan komission syksyn 2025 talousennusteen mukaan velkasuhde supistuu vuoden 2025 loppuun mennessä 33,1 prosenttiin. Sen ennakoidaan supistuvan vuoden 2026 loppuun mennessä 32,5 prosenttiin ja vuoden 2027 loppuun mennessä 31,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ja tärkeimmät makrotaloudelliset oletukset tammikuun 2026 suunnitelmassa

(18) Suunnitelma kattaa vuodet 2026–2030, ja siinä esitetään julkisen talouden sopeutus neljäksi vuodeksi.

(19) Suunnitelma sisältää kaikki asetuksen (EU) 2024/1263 13 artiklassa edellytetyt tiedot.

(20) Suunnitelmassa sitoudutaan taulukossa 1 esitettyihin nettomenojen enimmäiskasvuprosentteihin, jotka vastaavat 6,7 prosentin keskimääräistä vuotuista nettomenojen kasvua vuosina 2026–2030.

Taulukko 1: Nettomenojen enimmäiskasvu ja tärkeimmät Irlannin suunnitelmaan sisältyvät oletukset

	2026	2027	2028	2029	2030	Keskiarvo suunnitelman voimassaoloaikana 2026–2030	Keskiarvo sopeutuskaudella 2026–2029
Nettomenojen kasvu (vuotuinen, %)	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4	6,7	6,7
Nettomenojen kasvu (kumulatiivinen, perusvuodesta 2024 (*), %)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9	—	—
Potentiaalisen BKT:n kasvu (%)	1,0	4,6	3,6	3,6	3,6	3,3	3,2
Inflaatio (BKT-deflaattorin kasvu) (%)	2,0	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,1

Lähde: Irlannin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma (tammikuu 2026) ja komission laskelmat.

(*) Kumulatiiviset kasvuluvut lasketaan käyttäen vertailuvuotena vuotta 2024, joka on viimeisin vuosi, jolta kansallinen tilastolaitos ja Eurostat ovat julkaisseet julkisen talouden toteutumatiedot. Vuonna 2025 nettomenojen kasvun ennustetaan suunnitelmassa olevan 9,3 prosenttia. Valvontatilin kumulatiivinen saldo sisältää tammikuussa 2026 esitetyn suunnitelman ensimmäisen vuoden (2026) ja myöhempien vuosien osalta kyseisen ennusteen ja vuoden 2025 toteutumatietojen erotuksen.

(21) Suunnitelmassa arvioidaan, että nettomenojen kasvu vuonna 2025 oli 9,3 prosenttia. Kasvuprosentti on merkityksellinen määritettäessä taulukossa 1 esitettyä kumulatiivista nettomenojen kasvua vuosina 2026–2030, koska suunnitelman perusvuosi on 2024, joka on viimeinen vuosi, jolta kansallinen tilastolaitos ja Eurostat ovat julkaisseet toteutumatiedot. Jos keväällä 2026 saatavilla olevat vuoden 2025 toteutumatiedot vastaavat suunnitelmassa ennakoitua nettomenojen kasvua, se tarkoittaisi, että 21 päivänä tammikuuta 2025 annettuun neuvoston suositukseen verrattuna Irlannin vuotuinen poikkeama olisi 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen ja kumulatiivinen poikkeama 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen (ks. taulukko 2). Jos julkinen velka suhteessa BKT:hen ei vuonna 2025 ylitä 60 prosentin viitearvoa, kuten suunnitelmassa ilmoitetaan, komissio ei laadi SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kertomusta ([10]). Viranomaisten mukaan nettomenojen suurempi kasvu vuonna 2025 verrattuna arvioon, jonka komissio esitti Irlannin vuoden 2026 alustavasta talousarviosuunnitelmasta antamassaan lausunnossa, selittyy vuoden 2025 arvioitujen menojen tuoreimmilla toteutumatiedoilla, jotka on julkaistu julkisten palvelujen vuoden 2026 tarkistetussa ennakkoarviossa (Revised Estimates Volume for Public Services).

Taulukko 2: Nettomenojen kasvu vuonna 2025

	Nettomenojen kasvu, %		Odotetut poikkeamat tammikuussa 2025 annettuun suositukseen nähden, % suhteessa BKT:hen
	2024	2025	2025
Vuotuinen enimmäiskasvu (neuvoston suositus 21.1.2025)	9,8 (*)	5,1	—
Kumulatiivinen enimmäiskasvu (neuvoston suositus 21.1.2025)	—	15,4	—
Vuotuinen (komission syksyn 2025 talousennuste)	8,0	7,7	0,5
Kumulatiivinen (komission syksyn 2025 talousennuste)	—	16,3	0,2
Vuotuinen (arvio tammikuun 2026 tarkistetussa suunnitelmassa)	7,9	9,3	0,8
Kumulatiivinen (tammikuun 2026 tarkistetussa suunnitelmassa nettomenojen kasvusta esitetyn arvion perusteella)	—	17,9	0,5

Lähde: Komission syksyn 2025 talousennuste, Irlannin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma (tammikuu 2026) ja komission yksiköiden laskelmat.

(22) Nettomenojen enimmäiskasvuprosenttien, joihin suunnitelmassa sitoudutaan, ilmoitetaan johtavan rakenteelliseen perusjäämään, joka on BKT:hen suhteutettuna 0,9 prosenttia nelivuotisen sopeutuskauden lopussa (2029) ja 1,1 prosenttia vuonna 2030. Se on suurempi kuin BKT:hen suhteutettu vuoden 2029 rakenteellinen perusjäämä, jolla komission oletusten perusteella varmistettaisiin asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimusten noudattaminen ([11]).

(23) Suunnitelmassa oletetaan, että potentiaalisen BKT:n kasvu kiihtyy 4,6 prosenttiin vuonna 2027 (1 % vuonna 2026) ja pysyy sen jälkeen 3,6 prosentin tasolla vuodesta 2028. Lisäksi suunnitelmassa odotetaan, että BKT-deflaattori, joka vuonna 2026 on 2,0 prosenttia, kasvaa vähitellen niin, että vuonna 2030 se on 2,3 prosenttia.

([10]) Asetuksen 1467/97 2 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan ”[k]omissio laatii perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan mukaisesti kertomuksen, kun julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen ylittää viitearvon, kun julkisen talouden rahoitusasema ei ole lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen ja kun jäsenvaltion valvontatilille merkityt poikkeamat ylittävät a) joko vuosittain 0,3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen, tai b) tai kumulatiivisesti 0,6 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen”.

(*) Vuoden 2024 kasvuvauhti, joka on implisiittisesti mukana kumulatiivisessa kasvuvauhdissa.

([11]) Skenaariossa, jossa ei sovelleta alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkisen talouden rahoitusasemaan

(24) Suunnitelmaan sisältyvien nettomenojen enimmäiskasvuprosenttien ja oletusten perusteella julkisen talouden ylijäämä, joka oli 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025, supistuisi vähitellen niin, että vuonna 2029 se on 0,5 prosenttia. Näin ollen suunnitelman mukaan julkisessa taloudessa ei vuonna 2029 sopeutuskauden päättyessä olisi alijäämää, joka ylittäisi 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Myöskään sopeutuskautta seuraavien kymmenen vuoden aikana (eli vuoteen 2039) julkiseen talouteen ei muodostuisi alijäämää, joka ylittäisi 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Näin ollen suunnitelmassa esitetyt nettomenojen enimmäiskasvuprosentit vastaavat suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä alijäämävaatimusta.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkiseen velkaan

(25) Jos nettomenojen enimmäiskasvuprosentit, joihin suunnitelmassa on sitouduttu, ja niiden perustana olevat oletukset toteutuvat, julkinen velka, joka vuonna 2025 oli 33,0 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistuisi suunnitelman mukaan vähitellen niin, että se olisi vuonna 2029 sopeutuskauden päättyessä 30,0 prosenttia, kuten seuraavasta taulukosta ilmenee. Nelivuotisen sopeutuskauden jälkeen velkasuhteen odotetaan keskipitkällä aikavälillä (vuoteen 2039) olevan selvästi alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen ja supistuvan edelleen niin, että vuonna 2039 se on 23,7 prosenttia. Julkinen velka siis pysyisi suunnitelman mukaan keskipitkällä aikavälillä perussopimuksessa suhteessa BKT:hen asetetun 60 prosentin viitearvon alapuolella. Näin ollen suunnitelmassa esitetyt nettomenojen enimmäiskasvuprosentit vastaavat suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä velkavaatimusta.

Taulukko 3: Julkisen velan ja julkisen talouden rahoitusaseman kehittyminen Irlannin suunnitelmassa

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2039
Julkinen velka (% suhteessa BKT:hen)	38,3	33,0	32,4	31,5	30,7	30,0	28,8	23,7
Julkisen talouden rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen)	4,0	1,5	0,8	1,0	0,7	0,5	0,5	- 0,8

Lähde: Irlannin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma (tammikuu 2026).

Suunnitelman makrotaloudelliset oletukset

(26) Suunnitelma perustuu oletuksiin, jotka eroavat Irlannille 19 päivänä joulukuuta 2025 toimitetuista komission oletuksista. Suunnitelmassa käytetään eri oletuksia erityisesti seuraavien kahdeksan muuttujan osalta: lähtötaso (rakenteellinen perusjäämä vuonna 2025), potentiaalisen BKT:n kasvu, reaalisen BKT:n kasvu ja tuotantokuilun sulkeutuminen, BKT-deflaattorin kasvu, tulojousto suhteessa nimelliseen potentiaaliseen BKT:hen, virta-varanto-korjauserät ja implisiittiset nimelliskorot. Näitä oletuksiin liittyviä eroja on tarpeen arvioida huolellisesti, erityisesti siksi, että suunnitelmaan sisältyvä keskimääräinen nettomenojen enimmäiskasvu on suurempaa kuin komission oletusten perusteella voisi ajatella. Seuraavassa käsitellään ja arvioidaan oletuksiin liittyviä eroja, joilla on merkittävin vaikutus nettomenojen keskimääräisen kasvun ylärajaan.

— Suunnitelmassa oletetaan, että rakenteellinen perusjäämä on vuonna 2025 1,1 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen eli suurempi kuin komission syksyn 2025 talousennusteessa, jossa sen odotettiin olevan tasapainossa (0 % suhteessa BKT:hen). Suunnitelmaan sisältyvä vuoden 2025 arvioitu nimellinen rahoitusasema eli 1,5 prosentin ylijäämä suhteessa BKT:hen on komission syksyn 2025 talousennusteen mukainen. Suunnitelmaan sisältyvä rakenteellisen perusjäämän suotuisampi lähtötaso-oletus selittyy sillä, että suunnitelmassa tukeudutaan tuotantokuilun kansalliseen käsitteeseen, joka poikkeaa EU:n yhteisesti sovituista menetelmistä ja jossa suhdannevaikutus on pienempi. Vaikka tuotantokuilun kansallinen arviointi poikkeaa käsitteellisesti EU:n yhteisesti sovituista menetelmistä, on vahvoja viitteitä siitä, että EU:n yhteisesti sovittujen menetelmien mukaan laskettu positiivinen tuotantokuilu on liian suuri. Irlannin BKT:n odotetaan kasvaneen vuonna 2025 poikkeuksellista yli 10 prosentin vauhtia. Kasvu johtuu osin siitä, että lääkkeisiin liittyvä vienti kasvoi voimakkaasti sen jälkeen, kun Yhdysvaltojen hallinto oli ilmoittanut tullien suunniteluista korotuksista ([12]). Työmarkkinoilla on arvioiden mukaan ylikapasiteettia ja taloudessa kapasiteettipaineita ([13]), ja kotimainen inflaatio on hidastunut ([14]), mikä ei viittaa siihen, että positiivinen tuotantokuilu olisi suuri. Kun lisäksi otetaan huomioon komission syksyn 2025 talousennusteen mukainen rakenteellinen perusjäämä vuonna 2024 (3,1 %) ja vuonna 2026 (1,4 %), suunnitelmassa esitettyä oletusta, jonka mukaan rakenteellinen perusylijäämä on 1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025, voidaan pitää varovaisena oletuksena. Näin ollen eroa tässä oletuksessa pidetään asianmukaisesti perusteltuna. Erikseen tarkasteltuna Irlannin oletus korottaa sopeutuskaudella keskimääräisen nettomenojen kasvun ylärajaa komission oletuksiin verrattuna.

— Suunnitelman mukaan potentiaalisen BKT:n kasvu on suunnitelmakaudella keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä hitaampaa kuin komission esittämissä oletuksissa. Suunnitelmassa oletetaan näin ollen myös, että reaalisen BKT:n kasvu on hitaampaa. Suunnitelmassa oletetaan tuotantokuilun sulkeutuvan viimeistään vuonna 2031 eli vuotta aikaisemmin kuin komission oletuksissa. Näin ollen näitä oletuksia pidetään varovaisina ja asianmukaisesti perusteltuina. Yhdessä ne tekevät keskimääräisestä nettomenojen kasvusta sopeutuskaudella komission oletuksiin perustuvaa kasvua pienemmän.

— Suunnitelmassa oletetaan, että BKT-deflaattorin kasvu vuosina 2027–2030 on 0,3 prosenttiyksikköä komission oletuksia nopeampaa. Vuoden 2027 osalta ero BKT-deflaattorin kasvuennusteessa (2,1 % suunnitelmassa, mutta 1,8 % komission syksyn 2025 talousennusteessa) näyttää pääasiassa johtuvan julkiseen kulutukseen sovelletun deflaattorin nopeammasta kasvusta. Taustalla ovat lähinnä tuoreemmat tiedot, jotka koskevat julkisen palvelun tuottamisen kustannustekijöitä, kuten odotettua henkilöstömäärää ja palkkoja, minkä vuoksi palkansaajakorvauksista johtuvat julkiset menot kasvavat enemmän kuin komission syksyn 2025 talousennusteessa oletetaan. Tätä oletusta pidetään asianmukaisesti perusteltuna. Myös vuosien 2028–2030 osalta BKT-deflaattorin kasvu on 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin komission oletuksissa ja 0,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin yhteisessä velkakestävyyden arviointiin (DSA) sovellettavassa kehyksessä edellytettäisiin, kun käytetään suunnitelman mukaista päivitettyä ennustetta vuodelle 2027 (eli olettaen, että suunnitelmaan sisältyvästä deflaattorin kasvuvauhdista vuonna 2027 siirrytään lineaarisesti kohti markkinapohjaisia inflaatio-odotuksia vuonna 2036). Suunnitelmaan sisältyvässä makrotalouden ennusteessa BKT-deflaattorin nopeampi kasvu johtuu yksityiseen ja julkiseen kulutukseen sovelletun deflaattorin kasvutrendeistä ja keskipitkällä aikavälillä odotetusta vahvasta kotimaisesta toimeliaisuudesta. Yhdessä tarkasteltuina vuosia 2028–2030 koskevat oletukset eivät ole linjassa velkakestävyyden yhteisen arviointikehyksen kanssa. Erikseen tarkasteltuina ne tekevät keskimääräisestä nettomenojen kasvusta sopeutuskaudella komission oletuksiin perustuvaa kasvua suuremman.

— Suunnitelman mukaan potentiaalisen BKT:n nimelliskasvun tulojousto olisi suurempaa kuin komission oletuksissa. Tämä johtuu eroista käytetyissä menetelmissä. Suunnitelman oletukset perustuvat alhaalta ylös -tarkasteluun, jossa arvioidaan yksityiskohtaisesti valtion tulojen odotettua kehitystä, kun taas komission keskipitkän aikavälin ennusteissa oletuksena on yksikköjousto. Samaan aikaan hallitus aikoo jatkaa varojen siirtoja kahteen vuonna 2024 perustettuun säästörahastoon (Future Ireland -rahastoon ja infrastruktuuri-, ilmasto- ja luontorahastoon). Suunnitelmaan sisältyvät virta-varanto-korjauserät ovat tämän vuoksi suuremmat kuin komission oletuksissa. Yhdessä tarkasteltuina nämä tulo-oletukset katsotaan asianmukaisesti perustelluiksi.

([12]) Koska Irlanti on pieni avoin talous, jolla on vahvat kauppa- ja investointiyhteydet Yhdysvaltoihin, se on erittäin herkkä maailmantalouden tilanteelle ja erityisesti Yhdysvaltojen talouden kehitykselle.

([13]) Työmarkkinoiden ylikapasiteetti, joka mittaa laaja-alaisesti työvoiman vajaakäyttöä, kasvoi Irlannissa vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana, mikä viittaa työmarkkinaolosuhteiden maltillistumiseen. Valmistusteollisuuden kapasiteetin käyttöaste pysyi jokseenkin vakaana vuonna 2025, mikä viittaa siihen, että kapasiteettipaineet eivät ole kasvaneet merkittävästi.

([14]) Tätä kuvaa palvelujen YKHI-inflaatio, joka hidastui vuonna 2025. Palvelujen YKHI-inflaatio kuvaa kotimaisia hintapaineita tarkemmin kuin BKT-deflaattori, jota monikansallisten yritysten toiminta Irlannissa voi vääristää.

Lopuilla oletuksiin liittyvillä eroilla (implisiittistä nimelliskorkoa koskevat oletukset) ei ole merkittävää vaikutusta nettomenojen keskimääräisen kasvun ylärajaan verrattuna komission oletuksiin.

Oletuksiin liittyvät erot yhdessä tarkasteltuina johtavat nettomenojen keskimääräisen kasvun teoreettiseen ylärajaan, joka on korkeampi kuin komission syksyn 2025 oletusten perusteella olisi tarpeen sovellettavien finanssipoliittisten sääntöjen noudattamiseksi. Kaikki tekijät huomioon ottaen voidaan todeta, että varovaisempien oletusten ja asianmukaisesti perusteltuina pidettyihin oletuksiin liittyvien erojen yhteisvaikutus on suurempi kuin sellaisiin oletuksiin liittyvien erojen yhteisvaikutus, jotka eivät ole linjassa velkakestävyyden arviointikehyksen kanssa. Lisäksi Irlanti sitoutuu suunnitelmassaan nettomenopolkuun, joka on tätä teoreettista ylärajaa alhaisempi.

Komission arvio, että suunnitelma täyttää lainsäädännön vaatimukset, pätee, vaikka jätettäisiin huomiotta suunnitelman oletus, jonka mukaan rakenteellinen perusjäämä kasvaa 0,2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuonna 2030 ja joka poikkeaa velkakestävyyden yhteisen arviointikehyksen mukaisesta oletuksesta, että finanssipolitiikka pysyy muuttumattomana (jolloin rakenteellinen perusjäämä pysyy samalla tasolla kuin sopeutuskauden viimeisenä vuonna eli vuonna 2029).

Komissio ottaa edellä esitetyn arvion suunnitelmaan liittyvistä oletuksista huomioon nettomenojen enimmäiskasvuprosenttien noudattamista koskevissa tulevissa arvioissa.

Suunnitelmaan sisältyvä finanssipoliittinen strategia

(27) Suunnitelmaan sisältyvän ohjeellisen finanssipoliittisen strategian mukaan nettomenoja koskevat sitoumukset ovat linjassa julkisten menojen lisäkasvun kanssa. Julkisten palvelujen tarjontaa lisäämällä pyritään erityisesti vastaamaan nopeasta väestönkasvusta aiheutuviin tarpeisiin ja nostamaan merkittävästi julkisen sektorin investointiastetta, mutta menojen kasvu sovitetaan paremmin yhteen talouskasvun ja verotulojen kasvun kanssa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tätä täydennetään rakenteellisilla uudistuksilla, joilla vähennetään suurten infrastruktuurihankkeiden viivästyksiä ja parannetaan niiden toteuttamista, kuten infrastruktuurin nopeuttamista koskevassa toimintasuunnitelmassa (Accelerating Infrastructure Action Plan) esitetään. Finanssipoliittisten puskureiden luomiseksi Irlanti aikoo edelleen siirtää varoja kahteen edellä mainittuun vuonna 2024 perustettuun säästövälineeseen. Vaikka suunnitelmassa ei esitetä tulopuolen toimenpiteitä, julkisen talouden rahoitusaseman ennustetaan pysyvän ylijäämäisenä koko suunnitelmakauden ajan satunnaisten yhteisöverotulojen merkittävän vaikutuksen ansiosta. Käyttöön otettavien toimenpiteiden määrällisesti ilmaistu erittely on määrä vahvistaa tai mukauttaa vuotuisissa talousarvioissa. Suunnitelmaan sisältyvän ohjeellisen finanssipoliittisen strategian perustana olevaan makrotalouden ja julkisen talouden skenaarioon kohdistuu samaan aikaan riskejä, jotka johtuvat Irlannin talouden huomattavasta avoimuudesta ja talouden keskittymisestä muutamille monikansallisten yritysten hallitsemille aloille, mikä altistaa sen epäsuotuisalle kansainväliselle kehitykselle, kuten Yhdysvaltojen kauppa- ja veropolitiikan tai maailmanlaajuisten verosääntöjen muutoksille. Irlannin vuoden 2026 talousarviossa täsmennetään politiikkatoimet, joilla vuoden 2026 nettomenoja koskeva sitoumus täytetään ([15]).

Suunnitelmaan sisältyvät uudistus- ja investointiaikeet, joilla vastataan tärkeimpiin eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä määritettyihin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä

(28) Suunnitelmassa kuvataan aikomuksia toteuttaa uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä määritettyihin tärkeimpiin haasteisiin, sellaisina kuin ne on esitetty erityisesti vuoden 2025 maakohtaisissa suosituksissa, ja jotka ovat tiedonannon EU:n kilpailukykykompassi painopisteiden mukaisia ([16]). Suunnitelma sisältää 20 uudistusten ja investointien osa-aluetta, joista 12 saa taloudellista tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä ja 10 koheesiopolitiikan rahastoista.

(29) Oikeudenmukaiseen vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvän yhteisen painopisteen ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119 asetettujen ilmastotavoitteiden osalta suunnitelmassa esitetään johdonmukaisia uudistuksia ja investointeja. Puhtaaseen veteen ja jätevesiin liittyviä toimenpiteitä ovat muun muassa kriittisen infrastruktuurin hankkeet sekä vuoden 2024 vesitoimintasuunnitelmassa esitetyt toimet. Suunnitelmassa viitataan jätehuoltoa sekä kiertotalouden edistämistä koskeviin toimenpiteisiin, jotka esitetään tulevassa kiertotalouden jätetoimintasuunnitelmassa sekä tulevassa koko hallinnon kattavassa kiertotalousstrategiassa 2026–2028. Kestävään liikenteeseen liittyviä toimenpiteitä ovat muun muassa uusiutuvia liikenteen polttoaineita koskevaan politiikkaan 2025–2027 sisältyvät toimet sekä kansallisen kehityssuunnitelman mukaiset pääomainvestointihankkeet. Toimenpiteet päästöttömien ajoneuvojen julkisten latauspisteiden asentamiseksi on sisällytetty valtakunnallista tieverkkoa koskevaan sähköajoneuvojen lataussuunnitelmaan 2024–2030 ja vastaaviin alueellisiin suunnitelmiin.

([15]) Ks. komission lausunto Irlannin alustavasta talousarviosuunnitelmasta, 25.11.2025, C(2025)9059 final.
([16]) Ks. komission tiedonanto *EU:n kilpailukykykompassi*, COM(2025) 30 final, 29.1.2025.

(30) Yhteiskunnan ja talouden resilienssiin liittyvän yhteisen painopisteen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään sosiaalista asuntotarjontaa ja kohtuuhintaista asuntotarjontaa panemalla täytäntöön vuosien 2025–2030 Delivering Homes, Building Communities -suunnitelma. Lisäksi toteutetaan toimenpiteitä, joilla puututaan asuntorakentamisen kapasiteettirajoitteisiin. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa käynnissä oleva kaavoitusuudistus, päivitetyn kansallisen kehittämissuunnitelman mukainen investointien lisääminen, maankäyttöviraston toimeksiannon laajentaminen (osa toimista sisältyy Irlannin elpymis- ja palautumissuunnitelmaan), asuinalueiden kiinteistöveron käyttöönotto ja asunnonvuokrausalan uudistus. Tutkimusta ja innovointia tuetaan muun muassa Impact 2030 -strategian toimilla, jotka ovat parhaillaan strategisen tarkastelun kohteena strategian tulevan toteuttamisen ohjaamiseksi, ja muilla kilpailukykyä ja tuottavuutta koskevan toimintasuunnitelman toimenpiteillä. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin osalta suunnitelmassa esitetään toimenpiteitä, joilla vahvistetaan työmarkkinoita sekä vammaisten henkilöiden ja yksinhuoltajien sosiaalista osallisuutta. Toimenpiteitä ovat muun muassa vammaisia henkilöitä koskevassa kansallisessa ihmisoikeusstrategiassa 2025–2030 esitetyt toimet, kansallisen lastenhoitojärjestelmän kautta myönnettävät tuet ja sitoumus ottaa käyttöön varhaiskasvatus- ja lastenhoitopalvelujen maksukatto.

(31) Energiaturvallisuuteen liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmassa hahmotellaan toimenpiteitä uusiutuvien energialähteiden käyttöönottamiseksi. Tällaisia ovat muun muassa uusiutuvan sähkön tukijärjestelmä, merituulivoimatyöryhmän perustaminen, merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevaan tulevaan kehykseen sisältyvät toimet sekä merituulivoima-alueita koskevan valtakunnallisen kaavan valmistelu. Suunnitelmassa esitetään myös toimenpiteitä, joilla parannetaan sähköverkon joustavuutta sekä nykyaikaistetaan ja laajennetaan kapasiteettia rajoitusten vähentämiseksi Pohjois-Irlantiin ja Ranskaan suuntautuvien verkkoliitäntöjen avulla. Suunnitelmassa esitetään myös uusia pääomainvestointeja verkon kehittämiseen vuosina 2026–2030. Energiatehokkuutta koskeviin toimenpiteisiin sisältyy kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa ja ilmastoa koskevissa toimintasuunnitelmissa esitettyjä toimia.

(32) Puolustusvoimavaroihin liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmassa esitetään toimenpiteitä, joilla lisätään yleisiä puolustus- ja turvallisuusmenoja ja puolustusvalmiutta päivitetyn yksityiskohtaisen täytäntöönpanosuunnitelman avulla, jotta voidaan vastata puolustusvoimia käsittelevän komitean raporttiin sisältyviin vielä toteuttamatta oleviin suosituksiin. Lisäksi esitetään toimia, joilla tuetaan puolustushenkilöstön rekrytointia ja palveluksessa pitämistä sekä parannetaan fyysistä työympäristöä ja kalustoa.

(33) Lisäksi suunnitelmassa hahmotellaan muita politiikkatoimia, jotka menevät EU:n yhteisiä painopisteitä pidemmälle. Niitä ovat muun muassa terveydenhuoltojärjestelmän kustannustehokkuuden parantaminen toteuttamalla säästö- ja tuottavuustoimenpiteitä, joita sisältyy tuottavuutta ja säästöjä käsittelevän työryhmän sekä lääkkeiden tarjonnan ja käytön kestävyyttä käsittelevän työryhmän toimintasuunnitelmiin, terveystietojen ja -tietojärjestelmien digitalisoinnin jatkaminen, perusterveydenhuollon ja avohuollon parantaminen (osa toimista sisältyy elpymis- ja palautumissuunnitelmaan) sekä terveydenhuoltoviranomaisen uudelleenjärjestely kuudeksi operatiiviseksi terveysalueeksi. Suunnitelmassa mainitaan myös toimenpiteitä, joilla parannetaan sosiaalivakuutusrahaston kestävyyttä ja laajennetaan eläketurvaa. Vaikka viimeaikaisia veropohjan laajentamistoimenpiteitä ei mainita, suunnitelmassa esitetään alustavia toimenpiteitä verotukien soveltamisalan ja vaikutusten tarkastelemiseksi julkaisemalla suuntaviivat verotukien läpinäkyvyyden ja raportoinnin parantamiseksi.

(34) Suunnitelmassa on tietoa johdonmukaisuudesta ja tarvittaessa täydentävyydestä koheesiopolitiikan rahastojen ja Irlannin elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa. Siinä esitetään myös tietoa koheesiopolitiikan eri rahastojen koosta ja tavoitteista. Suunnitelma sisältää myös taulukon, jossa esitetään, mitä rakenneuudistuksia ja investointiprioriteetteja toteutetaan osittain Irlannin elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvillä tai koheesiopolitiikan rahastoista tuetuilla toimenpiteillä.

(35) Suunnitelmassa esitetään yleiskatsaus unionin yhteisiin painopisteisiin liittyvistä julkisten investointien tarpeista Irlannissa. Julkisten investointien suuruus perustuu kansallisen kehityssuunnitelman vuoden 2025 päivitykseen. Oikeudenmukaiseen vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmassa esitetään yleislinjaus investointipääomasta, joka on määrä asettaa saataville vuoteen 2030 saakka vesi- ja jätevesi-infrastruktuuria sekä liikennettä varten. Yhteiskunnan ja talouden resilienssiin liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmassa esitetään yleislinjaus investointipääomasta, joka on määrä asettaa saataville vuoteen 2030 saakka asuntotuotantoa varten, sekä asuntotarjontaa koskevat tavoitteet tarvearvioinnin perusteella. Energiaturvallisuuteen liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmassa esitetään yleislinjaus investointipääomasta, joka on määrä asettaa saataville vuoteen 2030 saakka energia- ja sähköinfrastruktuuria varten. Puolustusvoimavaroihin liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelmaan sisältyy puolustusmenojen kasvutavoite.

Komission arvion päätelmä

(36) Kaiken kaikkiaan komission näkemys on, että Irlannin tammikuussa 2026 esittämä suunnitelma täyttää asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

NEUVOSTON KOKONAISPÄÄTELMÄ

(37) Neuvosto suhtautuu myönteisesti Irlannin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliseen suunnitelmaan ja katsoo, että panemalla se täysimääräisesti täytäntöön voitaisiin edistää tervettä julkista taloutta ja tukea julkisen velan kestävyyttä sekä kestävää ja osallistavaa kasvua.

(38) Neuvosto panee merkille komission arvion suunnitelmasta. Neuvosto kuitenkin toistaa komissiolle osoittamansa pyynnön, että tämä esittäisi suunnitelmia koskevan arvionsa erillisenä asiakirjana eikä komission suosituksissa neuvoston suosituksiksi.

(39) Neuvosto panee merkille komission arvion nettomenopolusta ja tärkeimmistä suunnitelmaan sisältyvistä makrotaloudellisista oletuksista sekä suunnitelmaan sisältyvän nettomenopolun vaikutukset julkisen talouden alijäämään ja velkaan. Neuvosto panee merkille komission arvion, jonka mukaan makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat oletukset eroavat joissakin tapauksissa komission oletuksista, myös siksi, että niissä on otettu huomioon päivitetyt makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat tiedot, mutta ovat yleisesti ottaen asianmukaisesti perusteltuja ja perustuvat päteviin taloudellisiin perusteluihin. Neuvosto panee merkille suunnitelman laajan finanssipoliittisen strategian ja näkymiin kohdistuvat riskit, jotka voisivat vaikuttaa makrotalouden skenaarion ja taustaoletusten toteutumiseen sekä suunnitelman nettomenopolun toteuttamiseen. Neuvosto panee erityisesti merkille sen, että Irlannin viranomaiset suosivat mukautettujen mittareiden käyttöä kansantulon kansallisissa analyyseissa, koska Irlannin monikansallisen sektorin suhteellinen laajuus aiheuttaa vääristymiä. Tähän liittyen Irlannin julkisen talouden nimelliseen rahoitusasemaan vaikuttavat mahdolliset heilahtelevat yhtiöverotuotot, jotka vastaavasti jätetään pois useista Irlannin kansallisista finanssipoliittisista arvioinneista. Neuvosto panee sen vuoksi merkille kahden säästövälineen perustamisen finanssipoliittisten puskureiden muodostamista varten. Yhtä käytetään tulevien rakenteellisten haasteiden käsittelyyn, ja toinen toimii suhdanteita tasaavalla tavalla, jos talous joutuu taantumaan, ja auttaa Irlannin ilmastoon ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että suunnitelma on esitetty kansalliselle parlamentille. Neuvosto panee merkille myös, että geopoliittiset riskit voivat luoda painetta puolustusmenoihin.

(40) Neuvosto odottaa Irlannin olevan valmis mukauttamaan finanssipoliittista strategiaansa tarpeen mukaan sen nettomenopolun toteuttamisen varmistamiseksi. Neuvosto päättää seurata tiiviisti talouden ja julkisen talouden kehitystä, mukaan lukien suunnitelman skenaarion perusteena oleva kehitys.

(41) Neuvosto katsoo, että on perusteltua jatkaa keskustelua, jotta kumulatiivisten nettomenojen kasvuvauhdin vaikutuksista vuotuiseen valvontaan päästään yhteisymmärrykseen hyvissä ajoin ennen seuraavaa julkisen talouden valvontakierrosta.

(42) Neuvosto panee merkille komission kuvauksen uudistuksista ja investointitarpeista ja -aikomuksista, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja korostaa, että on tärkeää varmistaa tällaisten uudistusten ja investointien toteutuminen. Neuvosto arvioi komission toimittamien raporttien perusteella näitä uudistuksia ja investointeja ja seuraa niiden täytäntöönpanoa eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

(43) Neuvosto odottaa Irlannin antavan vuotuisissa edistymisraporteissa tietoja erityisesti edistymisestä neuvoston asettaman nettomenopolun toteuttamisessa ja laajempien uudistusten ja investointien toteuttamisessa eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä,

(44) Tämä suositus korvaa 21 päivänä tammikuuta 2025 annetun suosituksen. Tammikuun 21 päivänä 2025 annetun suosituksen liitteessä I esitetyt nettomenojen vuotuiset ja kumulatiiviset enimmäiskasvuprosentit ovat vuoden 2025 osalta kuitenkin edelleen merkityksellisiä arvioitaessa noudattamista vuoden 2025 loppuun saakka.

(45) Neuvoston olisi asetuksen (EU) 2024/1263 17 artiklan mukaisesti suositettava Irlannille nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja, joihin tammikuussa 2026 esitetyssä suunnitelmassa on sitouduttu,

SUOSITTAA, että Irlanti

1. varmistaa, että nettomenojen kasvu ei ylitä tämän suosituksen liitteessä I vahvistettuja enimmäismääriä.

Tehty Brysselissä 10 päivänä maaliskuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. KERAVNOS

LIITE

Nettomenojen enimmäiskasvu

(vuotuinen ja kumulatiivinen kasvu, nimellisin luvuin)

Irlanti

Vuosi		2026	2027	2028	2029	2030
Kasvuvauhti (%)	Vuotuinen	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4
	Kumulatiivinen (*)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9

(*) Kumulatiiviset kasvuluvut lasketaan perusvuoden 2024 perusteella. Kumulatiivisia kasvulukuja käytetään valvontatilillä vuosittain toteutettavassa jälkikäteisseurannassa.
Huom.: Tammikuun 21 päivänä 2025 annetussa neuvoston suosituksessa vahvistetut vuotuiset ja kumulatiiviset nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ovat vuoden 2025 osalta edelleen merkityksellisiä, ja komissio arvioi niiden noudattamista toteutumatietojen perusteella.